

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 1. rožnika 1894.

List 22.

Modroversko kermilo zdrave omike.

O vernosti.

(Iz verskega „Kermila“ dr. J. Muršec-a.)

(Dalje.)

26.

Če ne more um spoznati jedra skrivnosti, zabavlja nevérnež, rekoč: tedaj se mora verovati brez vzroka; vernost brez vzroka pa je terčena, je bedasta. Enacih butoglavih ugovorov imajo polna usta sovražniki sv. vere in njenih skrivnosti. Žalostno je to umovanje! Res je, da um ne seže do jedra verskih skrivnosti in se mora uklanjati njih globočini, iz tega pa ne sledi, da je verovanje brez podstave, brez vzroka. Ločimo vzroke verjetnosti od vzrokov umevnosti; nikakor niso zato neločljivi, ker jih nahajamo dejansko ločene v premnogih okoliščinah. Že v naročji prirode nahajamo dovolj naravnih prikazen z vzroki verjetnosti, ker jih nam čutila vedno in zložno spričujejo; ali vzrokov umevnosti pogrešamo, ker jih um ne vé zadostno razjasniti. Kdo n. pr. ume skrivnost očesa in vida? Bo li ju zato tajil? Taka je z našimi verskimi skrivnostmi; če se tudi ne dajo spreumeti, vendar imamo premočnih vzrokov, da jih moremo in moramo verovati. Naša vernost je torej različna od bebaste verjetnosti: neomahljivo operta je na verske in neoveržljive vzroke.

27.

Bog, ko terja vernost, noče uničiti uma. Nam neumevne resnice je združil z resnicami, katerih se lahko zavedamo po prejšnjih potih. Jasne nam so v zgodbah, o katerih ni pravde. Taki so čudeži Mojzesovi, Kristusovi, čudeži

aposteljnov, mučencev in vesoljne sv. Cerkve: nanje se naslanja kerščanska vera, kot na svoje dokaze, katerih noben pameten človek ne more ovračati in ne ovreči. Te preočivestne zgodbe se ne dajo ovreči, ako se ne zatira zdrava pamet, ker jih celo pogani ne tajijo, temuč ker razodenja ne poznajo, jih le vražji čariji podtikajo. Resničnost kerščanske vere, po čudežih dokazana, strinja seboj resničnost svojih skrivnosti, bodisi kakor koli umu nezapopadljivih, ker prava vera ne more zmot učiti. „Jezus Kristus, piše sv. Avguštín, si je pridobil s čudeči veljavnost, z veljavnostjo vernost.“*)

28.

V verskih pravadah ima navadno vsaka stranka slovitne spisatelje, ki vejo iz ene ali druge plati svoje razloge kaj umetno razlagati. Ktere poti se bo deržalo v teh uporih verno ljudstvo, da zadene resnico? Bo li prebiral obojne spise? Nikakor ne, saj ni zmožno ločiti zvičajnih sklepov od umnoslovnih, ne razločiti pristnih izrekov od morda ponarejenih ali podtaknjenih, ne pravega pomena ali razlage sv. pisma in cerkvenih očetov od mišljevcih po krivoverstvu. Kaj tedaj? Je zapuščeno brez pomoči? O ne; božja previdnost mu je priskerbela svetilo v vstanovljeni nezmotljivi oblasti, ktera mu razgrinja resnico.

29.

Nikoli ni čudež tako čudostno delo, ktero bi po svojih okolnostih merilo na zaničevanje cerkvene oblasti.*) Bog ne more sam podirati svoje stavbe.

*) Christum miraculis conciliavit auctoritatem, auctoritate impetravit fidem. S. Aug.

*) Nemo est qui faciat virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me. Marc. 9, 31.

Zato odgovarjam nekemu priveržencu služnika P....., kateri mi nasproti stavi čudeže, ki so se bojda zgodili pri njegovem grobu, da bi mi ž njimi opravičil svoje nauke: Ti veruješ z menoj vred, da je Bog svojo Cerkev na čudeže sozidal in obetal pri njej ostati do konca sveta. Bog pa si ne more navskriž ravnati, ter ne z novimi čudeži poterjevati nepokorščine do oblastnije, katero je sam vstanovil na čudeže; čudeži pa, ktere mi navajaš, merijo na opravičenje vaše nepokorščine do razloka, danega od sv. prestola, sprejetega od vseh razsejanih cerkev in tedaj veljavnega za vesoljno Cerkev.*) Zato ne morejo od Boga biti vaši pretvezani čudeži, ter so le sleparije, ali zgolj naravne prikazni ali go-ljufije.

(Dalje nasl.)

O III. redu.

(Dalje.)

Pristop.

„Slecite starega človeka z njegovimi deli.“ Kološ. 3, 9.

Slišali ste že, predragi, v čem obstoji bistvo III. reda. Tretji red ni bratovščina, marveč pravi red, poterjen od rimskih papežev, ki ima svoje predstojnike, ima od cerkve poterjeno pravilo in njegovi udje se zavežejo po popolnosti. Tretji red je red pokore in ima namen obuditi zopet djansko vero, svoje ude varovati pregrešnosti in jim s posebnimi sredstvi pomagati v nebesa. — Kdor tedaj pozna bistvo III. reda, on mora imeti do njega največi spoštovanje in milovati mora one, ki III. red in njegove ude smešiti skušajo in jih zasramujejo. Taki se naravnost zoperstavlajo sv. Cerkvi in rimskemu papežu, kateri so III. red spoznali in razglasili skoraj za edini pripomoček zoper zmote današnjih dni.

Vendar, če opazujem posamezne redovnike ali redovnice III. reda, spoznati moram, da se nahajo nekteri, ki redu v resnici delajo nečast. Vzroka tej prikazni ni iskati v tem, da so oni tretjeredniki, marveč je vzrok ta, ker so oni slabi tretjeredniki, ki namreč sv. vodila ne spolnujejo. Zatoraj vam hočem najprej razjasniti, kaj sv. Cerkev od udov tretjega reda zahteva in danes vam bodem posebej razkazal, kaj zahteva od njih, ki želé pristopiti v ta častitljivi red.

1. Kdor hoče v III. red stopiti, naj vé, da je to red pokore, vstanovljen za tiste ljudi, ki

bi živeli radi med svetom prav kerščansko in po samostanskih pravilih. Od tacih se zahteva najprej čista in terdna vera. Prednik III. reda ima potemtakem pravico vsacega novinca izprašati iz keršč. nauka, in posebno pozvedati, ima-li čisto in živo vero, in če je zvesto vdan sv. rimskemu prestolu. Pa ker v naših krajih ni drugovercev, in imate vi tolikanj izversten poduk v veri, bodisi v šoli, ali na prižnici, zdi se izpraševanje iz kerščanskega nauka odveč. Pač pa bodi vam sv. dolžnost, z vso marljivostjo poslušati božjo besedo, zlasti kerščanski nauk, da se z novega oživi, kar ste v mladosti slišali, in kar se vsled dela in velicij skerbi, ki jih sedaj imate, lahko pozabi. Sedaj, ko ste odrastli, imate tudi mnogo večí razumnost za božje resnice; marsikaj, kar ste prej le na pamet vedeli, bode vam zdaj še le jasno. V kerščanskem nauku za odraščene pa tudi vsak najde nauke in opominjevanja, ktere so njemu po posebnosti staní, po njegovih razmerah in nevarnostih zelo potrebna. Da bodete pa z večim dušnim pridom besedo božjo poslušali, pomnite, kaj vam je opazovati:

a) Pred pridigo. Zvon te kliče iz visoke line; misli si, da je to božji glas, ki te vabi v sv. cerkev. Hitro se toraj odpravi, pri vstopu v božji hram pokropi se z blagoslovljeno vodo; t. j. znamenje, da očisti svoje serce v odkritoserčnem obžalovanji in operi si dušo v presv. Kervi Jezusovi, da boš vedno bolj „iz Boga.“ Saj zato mnogi ne poslušajo besede božje, ker niso iz Boga.

b) Med pridigo bodi pazen in imej podučljivo serce. Poslušaj nauk „ne kot besedo človeško, marveč (kar je resnično) kot besedo božjo.“ 1. Tes. 2, 13. Poslušaj zavoljo Boga, ki je rekel aposteljnóm in njihovim naslednikom: „Kdor vas posluša, mene posluša.“ Luk. 10. Poslušaj zavoljo lastne duše; ne bodi toraj zaspan; če se ti dremlje, stoj. Ne bodi razmišljen. Kar slišiš, ne obračaj na druge, in ne delaj zaničljivih opazk, češ: danes je pa bil nauk prav za tega in tega, za to in to; to bi bila ostudna hinavščina. Velikoveč obračaj nauk náse in zbučaj si v sercu čutila ljubezni, kesanja, terdnega sklepa, hvaležnosti in serčnega zaupanja v Bogá.

c) Po pridigi premišljuj zaslišane resnice; one so duhovna jed, mélji in prebavljaj jo skozi celi teden; one so seme, pogrej, zmoči in zagrebi ga v rodovitno zemljo svojega serca; pogovarjaj se z domačimi o nedeljskem nauku, pred vsem pa ga spolnuj s pomočjo božjo „ker blagor tistim, ki besedo božjo poslušajo in jo

*) Si surrexerit in medio tui propheta... et praedixerit signum et portentum, et venerit, quod locutus est, et dixerit tibi: Eamus et sequamur deos alienos... et serviamus eis, non audies verba prophetae illius. Deut. 13, 1. 2. 3.

Quae societas luci ad tenebras? Quae autem conventio Christi ad Belial? II. Cor. 6, 14. 15.

spolnujejo. Posnemaj preč. Devico Marijo, ki je vse besede ohranila v svojem sercu.“

2. Da se vaša vera ohrani živa in terdna, je zelo potrebno branje nabožnih knjig, zlasti ob nedeljah in praznikih. Sv. očetje stavljajo molitev in branje tacihi knjig na eno stopnjo. In v resnici nas tako branje nagiba k dobremu, nam pomaga k spoznanju samega sebe, lajša nam serce in življenje; in kdor nima duhovnega vodnika vedno pri roki, njemu so nabožne knjige izversten vodnik. Berite toraj Tomaža Kempčana, Filotejo, Gofina in druge take knjige. Bog ne daj pa, da bi se pritepla v hišo kaka veri in lepemu življenju sovražna knjižura, kakoršne nalašč pišejo služabniki pogubljenja. Ne berite veliko naenkrat, ampak malo in tisto malo vtisnite si v spomin in sercé. Bolje je eno dobro knjigo prebrati s pomislkom, kakor njih deset le poveršno. Zlasti pa vam priporočam redovno knjigo: Pot v nebesa. Ta naj bo takorekoč vedno vam v roki. — Ako bode te toraj zvesto poslušali božji nauk, in radi prebirali pobožne knjige, zgodilo se bo, kar želi sv. Cerkev od vas: Oživila in vterdila se bo v vas sv. vera, kakor tudi življenje po sv. veri. To pa ravno nameravajo sv. Oče papež z razširjanjem III. reda, ker žalosten jim je bil pogled po svetu. Kamorkoli se je ozerlo njih očetovsko okó, videli so, da vsled napčne in pomanjkljive izreje in še slabjših izgledov pojéma vera, zlasti pa življenje po sv. veri. Česar so se ljudje v mladosti naučili, to so močno pozabili in pozneje se nikdar več niso bávili z verskimi zadevami. Odtod toraj, namreč od pomanjkljive verske vednosti pribajajo dvomi v veri in zaničljivo govorjenje o cerkvi in veronauku. Prosimo toraj Boga, da vterdi v nas sv. vero, in da po III. redu blagovoli zopet oživiti v veri mlačne kristijane. (Konec tega oddelka nasl.)

Praznik naj svetejšega Jezusovega Serca.

Danes, prvega rožnika, obhaja sv. Cerkev spomin presvetega Serca našega Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa! Sv. oče papež Klemen XIII je nekterim cerkvam dovolil obhajati praznik presvetega Jezusovega Serca; Pij IX je razširil to dovolitev na vso sv. Cerkev; naj višji sedanji Pastir sv. Cerkve Leon XIII pa so ga po željah vsega katoliškega sveta povzdignili v praznik prvega reda (dup. I. classis), namreč po cerkveni pratiki. Posvečen je celi mesec rožnik temu naj svetejšemu Sercu. Sv. Cerkev nam ga pred oči stavi z globoko, veliko rano, in po

cerkvah ter po podobah ga vidimo z živim in gorečim plamenom, kar pomeni, prečudovito in nezmérno ljubezen Jezusovega Serca.

Serce, iz kterega je lila prečudna ljubezen Jezusova do judov in nevernikov, to Serce so na vse zadnje neverniki in judje še s sulico prebodli. Telo Jezusovo je bilo sicer že mertvo, in ni čutilo strahovite rane, toliko bolj pa je njegova duša že naprej čutila grozni udarec v Serce, ki ga bo presunil. Občutljiva serca to pač čutijo. Nekdo v „Sendbotu“ pripoveduje, da je bil že trikrat pri tako imenovanih „pasijonskih predstavah,“ pri kterih se Jezusovo križanje v živih podobah ljudém pred oči stavi; vselej pa so bili gledavci takrat narbolj pretreseni, so žalovali, zdihnili in zajokali, ko je neki človek na videz Gospodu Serce prebodel. S tem so si pa neusmiljeni, nehvaležni judje hladili svojo jézo do Njega, ki je bil njih največi dobrotnik!

Dušne bolečine so grozne bolečine. Zato pa plemenitih serc nobena bolečina tako ne peče, kakor će se zoper Sv. Rešnje Telo, zoper Jezusovo Serce kaže nehvaležnost ali celo božje-ropno djanje, n. pr. s cerkvenim ropom, z oskrnjevanjem posvečenih Hostij, ali tudi z Jezusovo podobo na križu. Pred nekterimi leti je bilo v neki gostilni zbranih več kerščanskih delavcev, da bi se pri kozarcu óla malo ohladili. Priklati se pa tudi neki malopriden dninar in zahteva steklenico óla (piva.) Na pokrovčku je bila podoba presv. Jezusovega Serca. Berž ko ostudnež zagleda podobo Kristusovo, začne rohneti zoper Zveličarja in tako gerdo psovati, kakor skoro ni slišati od najhujšega potepuha. Pošteni delavci so bili pri tem razgrajani tako razžaljeni in serditi, da so nesramneža pri sodnji naznanili in je bil po svetni postavi strahovan. Največi čudež pa — kteri je bil pri tem?... Največi čudež je bila nezmérna ljubezen Jezusovega najsvetejšega Serca, da hudodelnika pri tisti priči ni strela ubila! Na križu se Jezus ni grozil, ko je bil zasramovan in proklinjan; temveč je molil za ostudno-sovražne jude, in razbojniku skesanemu je celo sv. raj obljubil, in sto- in stokrat prizanaša še zmeraj, ko se mlada zijala pri „šmarnicah“ ali sicer pred S. Rešnj. Telesom gerdo védejo! Serce Jezusovo noče pogubljenja grešnikovega, temuč da bi se spreobrnili in živel.

Kadar pa je vse zastonj, vse zgubljeno, — vse prehudo, takrat tudi nagla smert, mertud, strela ali kaj enacega hudobneža neutegoma končá in pred Božjo sodbo tira!

Kteri torej ste v mesecu majniku prederzno Jezusovo Serce žalili, Marijino pomoč zaničevali;

popravljajte to prederznost pred Jezusovim Srcem v mesecu rožniku!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Idrije. Praznik presv. Rešnjega Telesa se je tukaj z navadno svečanostjo obhajal. Vkljub vednemu deževju imeli smo terdno nado da nam Bog pošlje vsaj toliko lepega vremena, da bi se mogla slovesnost pod milim nebom veršiti. In res, česar se ni nihče nadjal, se je zgodilo; vjasnilo se je nepričakovano hitro, in tako milo je solnce sijalo, kakor bi se z nami hotelo veseliti prelepega praznika. Hiše, mimo katerih se je pomikal sprevod z Najsvetejšim Zakramentom, bile so z zelenjem lepo okinčane, prav posebno pa se je odlikovalo stanovanje katoliške delavske družbe. Lepi zeleni venci in pomenljive zastave so pričale, da tu notri se zbirajo možje, katerim je sveta vera tako in še vse bolj dragocen biser, kakor mila beseda materina. Praznik presv. Rešnjega Telesa je dokazal, da katoliška delavska družba krepko rase in napreduje.

Od Brežic, 25. maja. († P. Albin Bregar.) Po veselji žalost. Zjutraj smo v prelepih obhodih čistili Odrešenika v presv. Rešnjem Telesu. Pripomoglo je krasno vreme. Popoldne ob 4ih se glasí žalostno zvonjenje. Vzdignili so zemeljske ostanke čast. o. Albina, gvardijana breškega samostana. Umerl je, zadet po mertvoudu, nagloma 22. t. m. predpoldnem. Bil je zgleden mož molitve in delovanja, ljubljen predstojnik. Kako ga je ljudstvo spoštovalo, kazal je njegov pogreb, ki se ga je silno velika množica iz mesta in okolice vdeleževala. Videti je bilo c. kr. vradnike, gospodo v cilindrih, gospé in naj priprosteje kmetice. Došlo je nekaj samostanskih tovarišev, sorodovincev in svetnih duhovnikov trinajst. Pogreb so vodili, ker so domači preč. gospod dekan bolni, preč. gosp. dekan dr. Sterbenc iz Leskovca. Ko so pevci odpeli pri odpertem grobu za slovo, smo se razšli v spominu: Danes meni, jutri tebi. Naj blaga duša vživa plačilo v nebesih!

Terst. (Slovenstvo, katoličanstvo in liberalstvo.) Teržaški mestni odbor je une dni imel zasedanje z 39 odborniki, v katerem so gg. odborniki in z liberalci naterpana „galerija“ prav očitno pokazali, kako priserčno teržaški-laški liberalci ljubijo svoje someščane!?

Bilo je namreč na tem, da naj bi mesto v Rojani s troški 15.000 gld. kupilo prostor za slovensko šolo in dovolilo še družih 47.000 gld. za zidanje.

Dr. Sancin je vterjeval potrebo, na galeriji pa je zbrana svojat s svojim vpitjem nepokoj delala in „urlikala“ zoper Slovence. Razni „onorevoli“ sogovorili zoper Sancinova pojasnovanja; eden je zaklical, da mestna srenja ne bode nikdar dopustila slovenske šole v mestu. En prav omikan glas je z galerije butil: „Fora i s'ciavi!“ in med poslušavci so se razlegali pravi peklenški glasi, kakor piše „Il Popolo“, namreč: „grida, urli, invettive, vero pandemonio.“ Prav lepo in olikano!

Pa pustimo to; pokazalo se je o tej priliki še nekaj, kar jasno kaže, kako fanatiški liberalizem človeka omreži in omrači.

„Il Popolo“ pripoveduje, da „onorevole“ Moizè Luzzato, govoreč zoper slovensko šolo, je brez kakega vzroka zamésil tudi versko vprašanje vmés ter v razpravo; on je znano šolsko postavo imenoval „narbolj klerikalno.“ Zabrutil je namreč: „La legge scolastica è clericalissima.“

Omenjeni časnik je nato temu čudnemu olikancu v nekoliko daljšem spisku nektere prav občutljive zasóлил. Pravi namreč v 45. listu:

Drug mož, nekoliko bolj postáven in večje veljave, in pa z naj višjo oblastjo za katoličane, govoreč o ravno tisti postavi, je vse drugače modroval. Pij IX v nagovoru 22. maja 1868 do kardinalov je rekel: „Glejte, častiti Bratje, kako je ta postava v očitnem nasprotju z nauki in pravicami sv. Cerkve, z njeno božjo vstanovo, s spoštovanjem, katero gre Naši oblasti, s „Konkordatom“ in s samim natornim pravom.“ In ta je vendar papež, nadaljuje imenovani časnik, kateri po svoji službi brez ugovora mora biti klerikalen; kako tedaj je mogel izreči tako težko sodbo nad postavo od 68. leta, če je ta postava v resnici „narbolj klerikalna,“ kakor pravi „onorevole Luzzato?“

Omenjeni časnik nato nateza 1. paragraf one postave, ki se glasí: Najvišje vodstvo in nadzorstvo vsega tega, kar tiče nauk in odgojo, gre državi... Vprašanje: Je li to klerikalna postava? Pravi klerikalci so v teh besedah videli žaljeno eno svojih najsvetejših pravic, ker država se s tem postavlja na mesto Cerkve, kateri sami gre „učiti vse narode.“ Kako tedaj je ta postava narbolj klerikalna?

Dalje je rečeno v 2. paragrafu: „Poučevanje v družih naučnih tvarinah v teh šolah je neodvisno od vpljiva ktere koli cerkve ali verske občine... Je ne mara ta paragraf, ktere ga je slavni govornik v tistem trenutku zabrusil?... Postava tedaj, ki daje tako gladko priliko, v serca malih nakapljati nevérnost, versko vnémarnost, ali je to klerikalna postava?“ In pa ali ni to tista postava, ktera verouk (akoravno je v spričevalu djan na pervo mesto) deva v isto versto z aritmetiko, petjem, gimnastiko, in še nižej, ako se gleda na ure, kar je puščenih katehetu?... Ali se nišo ysled'novih postav podobé križa umikale iz šolskih sobán? Bi mar Mojzè Luzzato hotel, da naj šole postanejo čisto nekeršćanske, brez kateheta, brez vere, brez znamnja sv. križa?... Dalje piše o teh stvaréh obširniše; za nas pa bodi to zadosti, da se vsak lahko prepriča, česa se je Slovincem in vernim Teržčanom od novih liberalcev nadjati?

Dunaj. (Nekdanji in sedanji časi.) Kdo se ne bo čutil primoranega primerjati preteklosti s sedanjostjo, ako jo zvesto opazuje? In to ne storimo le s svojimi privatnimi, zasebnimi razmerami, temveč tudi s splošnimi. Kolikokrat slišimo ali beremo znane vzdihé: Oj, kje so dobri, stari časi! Kako žalostno je sedaj na svetu! Kako mirno, kako zložno živelo je človeštvo v prejšnjih časih, in kako se sedaj vse mède na svetu? — Ali imajo hvalivci preteklega časa morda prav? Opazujmo n. pr. le dogodke in najvažniše spremembe zadnjih desetletij, recimo od leta 1848, brez predsodkov in popolnoma nesebično, in pripoznati bomo morali, da so se zelo predrugačile razmere, in ako se vprašamo, če je teknila ta včasih nepričakovana sprememba v prid, v korist ali v zadovoljnost človeštva, bomo gotovo z veliko

žalostjo priznati morali, da človeštvo pri vsih napredkih na polji duševne in materijalne kulture v svojem nravnem življenju, v pospeševanju svoje prave časne in večne sreče — razun nekaj hvalevrednih izjem — ne le ni napredovalo, temveč na zelo očiten način nastopilo rakovo pot, pač da, kar s silo je bilo na slabeje zavrnjeno. Kako hudo se res včasih varamo! Večkrat se bahamo z „napredkom;“ mislimo, da bomo zajemali iz te ali one iznajdbe neizmerno korist; da, sem ter tje bi nekateri iznajdljivi, radi dopovedovali le na svoj lastni dobiček misleči ljudje, da stojimo z eno nogo že v zlatem veku, v katerem nam ne bo treba ničesar misliti ali delati, in v katerem nam bodo brez vsacega truda pečeni piščanci leteli v usta. Ni pa dolgo, in prepričamo se, da te tako hvalisane iznajdbe zmanjšujejo dohodke velikemu številu pridnih delavskih rok ter žugajo spodnesti terdno podlago njih oberti. Jaz tega nikakor ne morem imenovati napredek, ako zidamo na poterto in razdejano podlago. Dobro se še spominjam razmer do leta 1848; mirno živeli in delali so takrat ljudje med seboj, ne da bi se povpraševali, h kateri narodnosti pripada ta ali ta? (S tem nočemo grajati napredka v domačem slovstvu; grajamo pa z vso odločnostjo iz tujstva v naše slovstvo zatročeno nenravnost, kužljivost, pohujšljivost, grajamo osebnosti, ki so iz tujstva se navzele brezbožnosti in jo dalje trosijo po deželi pod pretvezo olike.) Vsak skušal si je pomagati s pridnostjo in delavnostjo; poterpežljivo uklanjali so se takratnim razmeram, bili so zadovoljni z malim, kar so si prislužili, ter pustili so živeti tudi sobrate, kolikor so jim to pripuščala njih sredstva. Res je bil zaslužek tiste dobe včasih zelo majhen; zato bil pa je živež in vse drugo mnogo ceneje, davki manjši; tako n. pr. se prav dobro spominjam, da je človek dobil pol mernika podzemljic (krompirja) za eno sreberno dvajsetico, seženj derv za 2—3 goldinarje, funt govejega mesa za sedem krajcarjev, bokal dobrega vina za šest do osem novčičev itd. Prav natančno mi je še v spominu, da so plačavali tisti čas za stanovanje, obstoječe iz sobe, sobice, kuhinje, podstrešja in kleti, v prijaznem mestecu najmanj goldinarjev na leto. Mogli so tedaj tudi z majhnim zaslužkom prav dobro izhajati, ako niso bili preveč ošabni in niso po nepotrebnem denarja zapravljali. Razmérje med gospodarjem in posli bilo je popolnoma prenaseljivo, ako so le-ti svoje dolžnosti redno spolnovali. Da so morali ljudje, ki niso hoteli delati, tudi prej pomanjkanje terpeti, je čisto naravno, kajti, kdor noče delati, naj tudi ne je. Ako so se sošli ljudje različnih jezikov in narodnosti, se niso sovražili in med seboj zatirali; bilo jim je to celo drago; kajti pri tem niso pridobili le znanja jezikov, kar je gotovo vsacemu človeku v korist, temveč razširili so s tem, da so slišali o tujih deželah in mestih govoriti, polagoma tudi svojo omejeno vednost ino znanje. (Gorenjci so večkrat sinove dajali na Koroško v službo, Korošci pa na Kranjsko: zato pa je Kranjec postal Kranjec, in Korošec se ni pokranjčil: Kako pa zdaj počenjajo Korošci s slovenščino in Slovenci, se bere le preveč pogosto!) Marsikateri, posebno če je bil nekaj let na popotvanju, pridobil si je na taki način dostojno izobraženost in omiko. (Neusmiljena pa je bila vojaška zadeva, ko je moral mladeneč celih 14 lét biti v vojaški suknji in še potlej ga je „brambovstvo“ čakalo!)

Še le po letu 1848 pričeli so ljudje različnih narodnosti, mesto da bi se med seboj ljubili kot sobratje z enakimi pravicami in dolžnostmi, drug drugemu sovražiti, drug drugemu se ogibati in med seboj se preganjati. (To pa zlasti zato, ker veliki narodi manjšim nikakor niso hotli pravice privoliti, temveč le sami so hoteli vse biti, kakor pomnoge še zdaj.) Vprašam: Ali ne osramoti tako dejanje človeka? Zakaj naj bi bil človek, ki govori slučajno v meni neznanem jeziku, manj vreden in bi ne smel istih pravic imeti, ko jaz? Kje vzamem in osvojim si pravico, razžaliti, preganjati in življenje kratiti iz omenjenega vzroka svojemu bližnjemu?! Da z ljudmi nerazumljivih jezikov ne morem občevati, to mi ni drago; da bi jih pa zavoljo tega sovražil, jim hudo želel, jim škodoval na njih pravicah — tega me Bog varuj! To se nikakor ne vjema s človeško poštenostjo in naravnost nasprotuje zapovedani nam ljubezni do bližnjega. — Prav res obide mirnega opazovalca groza, ako vidi, kako se ljudje različnih narodnosti med seboj prepirajo, sovražijo; in zakaj? — Zavoljo napuha. — Koliko nesreč, žalosti in skerbi bi ne imeli ne le posamezniki in družine, temveč tudi cele pokrajine, ko bi vladala pravica do vsih narodov in bi torej ne bilo nastalo neumno narodnostno kavsanje in prepiranje in bi iz komarjev ne bili zrastle levi in volkovi! Ali ni močno obžalovanja vredno, da revno, mučeno človeštvo, mesto da bi delalo v svoj prid, se brigalo za pošten zaslužek, in si z vstrajnim delom poboljšalo svoje stanje, ter pospešilo svoj časni in večni blagor, — pa le zapravlja dragi čas in moč s takimi prepiri in si s tem nakopuje najhujše bridkosti? Koliko velikega bi se bilo na svetu že lahko storilo in koliko dobrega napravilo, ko bi bili ljudje delali z resnobo in premišljenjem, in bi si ne metali od vseh strani polén pod noge, kakor slabi, sprideni otroci, ter si s tem ovirali vsak dober napredek, da molčimo o nezmérni dušni škodi, ki se dela s takim babilonskim počenjanjem. (Dalje sledi.)

Prošnja k majnikovi Kraljici.

Kaj dam Ti naj v darile,
Kraljica vseh Kraljic? —
Kaj pošljem za vezilo
Devici vseh Devic? —

Po svetu vsem se vérnem
Slavijo šmarnice,
V številu k njim nezmérnem
Kerščanstvo zbira se.

Molitve njih goreče
Pred sedež tvoj duhté,
Glasove jaz proseče
Pošiljam in želje.

Pomoči prosim Tvoje
Za slabo serce mi,
Obračam prošnje svoje
Do virov milosti.

Usliši me, Kraljica,
Duhteči rožni cvet!
Dodeli mi, Devica,
Da me ne zmóti svét!

Razgled po svetu.

Brezverstvo v Združenih državah. Nadzornik ljudskega številskega je v zveznem glavnem mestu hvalil naraščanje sv. katoliške vere in družih kerščenskih oddelkov. Po njegovem mnenju bi bilo v Združenih državah severo-amerikanskih katoličanov 6, 250. 045; metodistov čez 4 milijone; prezbiterijancev čez 1 milijon; luteranov 1 milijon; kongregacijonalistov čez 512 tisoč. Število kerščanskih veroizpovedancev bi tedaj zneslo čez 15 milijonov in 405 tisoč, s katoliki vred pa nad 17 milijonov. Te številke kažejo, kako so se ravno kerščanska veroizpovedanja lepo povzdignila v teku zadnjih desetletij. Drugačno lice (pravi pisatelj) se pa pokaže, ako primerjamo število kerščanskih veroizpovedancev s takozvano „veliko cerkvijo“ (big church). Takoj se nam pokaže žalostna resnica, da je v tej državi ne manj kot 48 milijonov ljudi, ki ne priznajo nobene vere. V začetku tega stoletja je bila vsaka tretja oseba v državi brez vere, a sedaj se je obrnilo ravno narobe; število brezvercev je dvakrat večje nego število onih, ki spadajo v to ali ono veroizpovedanje. To nikakor ne more biti vzrok slavljenja današnjih državnih razmer. Razumni državniki in cerkveni pristojniki naj bi pač resnobno premišljevali velikanski naraščaj brezverstva.

Katoličani, luterani in prezbiterijani v obče le malo drugovernikov pridobé za svojo vero (tako meni poročevalec) in da je število udov omenjenih verstev večje leta 1890, nego je bilo leta 1880, oziroma 1870, pripisovati je priseljevanju. Pa ko bi le vsi priseljenci ostali zvesti svoji veri, bil bi naraščaj jedne vere ali druge večji, kakor ga kaže ljudska štetev. Skušnja pa uči, da se prav veliko odstotkov priseljencev odtuji svoji veri, pa ne z namenom, da bi stopili v drugo vero, marveč, da se pridružijo ogromni družali brezvercev.

Pravi vzrok ogromnemu naraščanju brezbožnikov so javne državne šole, katere obiskuje velika množica otrok. Brezglavne državne šole izključujejo vsak verski pouk. V njih so vsi učni predmeti vrenjeni tako, da se mladeniču in deklici mora vcepiti nagnjenje k brezverstvu. Otroci priseljencev se odtujijo tem prej veri staršev, če ni angleščina njihov materni jezik. Z maternim jezikom vred gré večjidel tudi vera v pogubo.

Iz tega je vidno in očitno, da je velika potreba, naj bratovščina sv. Leopolda bolj goreče moli in dela za spreobrnjenje Amerike, pa ne le dvakrat, ampak dvanajstkrat premisli, predno se kdo preseli v severno prekmorje, ali nemara to še celo z otroci vred, ki znajo z odrasčenimi ob enem tudi še vero in zveličanje si pokopati!

V pojasnjenje teh ameriškanskih dogodb se podaje naslednja nekoliko starejša dogodba:

Zakaj moram sv. Cerkvi pokoren biti in njene duhovne in redovništvo spoštovati?

Med mnogimi ginljivimi dogodbami, ki so se veršile pred nekaterimi leti v severno-amerikanski vojski, v kateri, kakor je znano, so usmiljene sestre ranjene vojake oskerbovale, neki usmiljen vojni duhoven pripoveduje to-le: „Naletel sem neki dan vojaka, ki je bil že blizu smerti in sem mu to tudi povedal. Povedal sem mu šest resnic, ktere mora vsak

vedeti in verovati, da bo izveličan, in prašal sem ga, če vse to veruje? Poterdil je. dá. Poskusil sem potem obuditi ž njim obžalovanje čez storjene njegove grehe; molil je z menoj, kolikor je mogel, in videti je bilo, da se res kesá. Vprašal sem ga dalje, če je že kerščen? kajti dve tretjini Amerikancev ni kerščenih. Rekel je, da ni. Povedal sem mu, da se mora dati kerstiti, kerst je neizogibljivo potreben, ako hoče človek izveličan biti. On pa je menil, da na malo vode pač ne more biti toliko ležeče. Dopovedoval sem mu in pojasnjeval, da to se mora zgoditi, kar je Bog zapovedal in kar je postavil Jezus Kristus, naj se že nam zdi malenkost, ali pa ne. Pa ni mu šlo v glavo. Poslednjič reče: ako sestra (usmiljena) to priterdi, se bo dal kerstiti! — Res je, odgovori sestra. — Bog in Izveličar je zapovedal. Saj se mora tudi to storiti, kar reče kapitan ali general. To je bilo vojaku razumljivo in ni več nasprotoval ter se dal kerstiti, kmalu potem je pa umrl.

Lejte, koliko milost mu je pridobila pokorščina do duhovna in sv. Cerkve; brez tega bi bil v poganstvu umrl.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec rožnik (junij).

a) Glavni namen:

Nedeljski pokoj.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

„Revna, bolna človeška družba, iščeš si pomoči pri nožu; k Bogu se moraš poverniti!“ Tako je zaklical pri zadnjih napadih z bombami mislec, ki sicer ni tako srečen, da bi se smel šteti med verne kristijane.

Isto misel izrazil je prej katoliški govornik, ki je govoril na nekem katoliškem shodu o nedeljskem pokoju, s sledečimi besedami: „Svet se trese, svet je preplašen, ker je jenjal upirati se na Boga.“ V resnici daje nedeljski pokoj, v kerščanskem duhu zapopaden, svetu blagor, gotovost in mir v Bogu. Terdna podpora svetu je Stvarnik sveta in svet ne more drugač mirovati kot v Bogu; Boga pa ne bo najdel, ako si ne vzame časa iskati ga; vse ej ga bo vnovič zgubil, ako se njemu, ki je edino potreben, z ono pridnostjo in onim pokojem ne vda, ktereza zahteva nedeljski počitek. Kerščanski nedeljski počitek je temelj in potrebni pogoj one očitne službe božje, brez katere nobeno ljudstvo dolgo obstati ne more, brez ktere zgine kmalu božje in človeško pravo.

Človeške postave brez božjih nimajo nobene podlage, in tako se je zgodilo, da človek, ki se je hotel z odstranjenjem nedeljskega počitka odtegniti službi božji, je zapadel človeški sužnjosti. Dandanes ne moremo dovolj ponavljati, da kerščanske postave, ki so ukazovale nedeljski pokoj, so bile le obramba prostosti. Njih odprava tudi ni družega ko posledica prostožidarskega tiranstva, ki se liberalizem imenuje, in navidezna nedeljska prostost je v resnici le prostožidarsko suženjstvo, ki nam je prineslo prekucijo, ono je le ena izmed mnogih „iznajdb,“ za ktero mora plačevati revno zapeljano in zaslepljeno ljud-

stvo vse stroške s preobilnim telesnim delom in z duševnim propadom.

Katoliška Cerkev pa je skušala vselej obvarovati pravi nedeljski počitek, prostost od dela in pozemeljskih skerbi, nedeljski pokoj v Bogu, v prid in korist delavnemu ljudstvu. Veleznani pisatelj se ne sramuje naslednje izreči: „V tej napravi — v nedeljskem pokoji — kakor ga je Cerkev varovala zoper slepo poželjivost, obseči se dajo vsi napori, ktere ima kerščanstvo, da privede duševno življenje k gospodarstvu čez blapčevstvo telesnega bivanja.“

Storilo se je v resnici že nekaj — Bogu bodi hvala zato — da se pridobi blagodejni in potrebni nedeljski pokoj, kakor ga Cerkev ukazuje in predpisuje. Na mednarodnem kongresu, ki se je bil sošel v rešitev socijalnega vprašanja meseca sušca 1890 v Berlinu, priznalo se je enoglasno od zastopnikov evropskih držav, da je za delavce potreben vsaki teden en dan počitka in to v moralicnem oziru, in za telesni blagor in za gospodarski napredek. To je bilo veselo priznanje in tolaživno znamenje boljše bodočnosti. In zadnji čas je že, da se zboljša; prememba občnega mnenja pa je gotovo najboljše sredstvo, dospeti do splošne, postavne vstanove nedeljskega pokoja ter premagati zadnje ovire.

Tudi otroci nemira kličejo že po miru in po pravici pripisujejo revo, ki je med njimi, najbolj preobilnemu delu: „Preveliko delo je pešanje in bolezen, je surova nevednost, je pohlapčenje in spridenje, je revščina in stiska, pravijo sami. Resnično: vendar s samim mirom še ni vse storjeno; ta dá le možnost, vsemu temu ubežati; v resnici pa bo vse to storil, ako je mir v Bogu, kerščanski nedeljski pokoj; edini ta more imeti gospodarstvo duha čez suženjstvo telesnega bivanja. Po postavi dani dan miru je zunanje sredstvo zoper zlo; pravo zdravilo mora od znotraj priti, kerščanski porabi dneva v poživljenje duha pri službi božji in telesa v poštenem počitku.

Pervi in najbližnji namen nedeljskega počitka je gotovo telo; zavoljo telesa je vstanovljen dan miru, da se ohrani ter pred časom ne omaga; kajti življenje je prvo med zemeljskimi dobrotami. Drugič postavljena je nedelja zavoljo revežev in slabotnih, da imajo tudi oni dan miru in jih lakomnost ne more svojevoljno izžmeti. Slednjič in prav posebno pa je nedelja postavljena zavoljo neumerjoče duše, da ne pozabi tega, kar je najpotrebniše.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

8. **S. Medard.** Zelo zanemarjene cerkve. Pravične zahteve zapuščenih vdov. Zopetna pridobitev zgubljenega redovnega poklica.

9. **S. Pelagija.** Odvernjenje škode tujega občevanja iz planinskih krajev. Poklic mnogih vnetih aposteljnov med pogani. Preiskave s hudimi nasledki.

10. **Naša ljuba Gospa, „imenovana pri Poti.“** Katoliške učiteljske zadrge. Zgodnji navod otrok k priserčnemu spoštovanju Matere Božje. Poklicne zadeve.

11. **S. Barnaba.** Višji pastirji sv. katol. Cerkve. Velike potrebe kmetijskega gospodarstva. Vgodno vreme. Bolni za rakom.

12. **S. Leon III.** Sv. Oče. Vredni prejem sv. duhovskega posvečenja. Edinost in stanovitnost zastopnikom katoliškega ljudstva.

13. **S. Anton Pad.** Razširjanje tretjega reda. Razdjanje nenravnih razmér. Ohranitev in pomnožitev dobrih učnih moči.

14. **S. Bazillj.** Združenje ločenih jutranjih cerkvá z rimsko materjo Cerkvijo. Görres-eva in Leonova družba.

15. **S. Vit.** Mladina v nevarnosti zaradi vere in nedolžnosti. Zelo stiskani srednji in kmečki stan. Stiskana katol. delavska naselbina

16. **S. Janez Frančišk Reg.** Ljudski misijonarji. Delo sv. Erančiška Regisa. Prav posebne duhovske zadeve.

17. **S. Gundolf.** Kmečko prebivalstvo blizo velikih mest. Važno časniško podjetje. Oprostitev prevelike boječnosti

18. **S. Radegunda.** Važne zadeve mnogih samostanskih pokrajin. Spreobrnjenje krivoverskih in nevernih svojcev in sorodnikov.

19. **S. Julijana Falkonljerska.** Razširjanje duhovske molitvene družbe na Ogerskem in Poljskem. Obvarovanje pred dušno slepoto in oterpnjenjem serca. Vstanovitev benediktinskega samostana. (Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba se goreče priporoča v molitev družbi Naše ljube Gospé presv. Serca za ljubo zdravje, če je Božja volja, tudi za poterpežljivost in srečno zadnjo uro. — Dve bolni osebi za pomoč. — Nekaj nesramnežev, ki hodijo v cerkev pohujšanje delat, za spreobrnjenje, če je še mogoče, ker taki ostudneži greše zoper sv. Duha.

Zahvale.

Hči priserčno zahvalo naznanja Naši ljubi Gospej presv. Serca, ker klicala je k Njej, da bi oče velikonočno spoved opravili, in to se je res zgodilo. O Marija, bodi česčena! Častite Marijo, kristjani! Jaz sem za terdno prepričana, da Marija še nikdar ni nobenega zapustila, kdor jo je kaj prosil. M. M.

Najina še ne jednoletna hčerka je bila hudo zbolela. Nobena človeška pomoč ji ni hotela pomagati. Zatekla sva se v tej stiski k Materi Božji, opravila njej na čast devetdnevnicu in obljubila, če dete ozdravi, da objaviva očitno zahvalo v „Danici.“ Najino zaupanje ni bilo osramoteno, dete je ozdravelo. Spolnjujoč obljubo hvaležno objavljava ta dogodek občinstvu saj zopet pričá, da še nikdo ni bil zapuščen, kdor se k Mariji z zaupanjem zateka.

V Černem Verhu nad Idrjo.

Ivan in Ivana Vidmar.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. V prečastitljivi praznik presv. Rešnj. Telesa so se navadne procesije v Ljubljani opravile pri najugodnejšem vremenu. Tako je bilo tudi po deželi, kolikor smo slišali. V nedeljo potem (27. maja) pa je deževalo in moralo se je pri čč. oo. Frančiškanih in v mestni fari pri sv. Jakopu procesija opraviti v cerkvi.

Pretekli ponedeljek, 28. t. m., je dospel v Ljubljano prečastitljivi P. Alojzij Parma, veliki prednik, general, vsega frančiškanskega reda v Rimu. Opravljaj je kanonično obiskovanje v Bosni in dospel čez Zagreb v Ljubljano, ostal tukaj v frančiškanskem samostanu, ter imel v torek zjutraj slovesno sv. mašo in po maši dal vsim tretjerednikom vesoljno odvezo. Cerkev je bila napolnjena zvečer v ponedeljek o slovesnem sprejetju in v torek pri slovesnosti. O tej priliki smo izročili 51 gld. 70 krajc. zbirki „Zgod. Danice“ za „sv. Deželo“ in 25 gld. 20 kr. za „varhe Božjega groba“. (Sicer vse zbirke za varhe Božjega groba oddajamo v kn. škof. pisarni, kakor tudi mnoge druge. Vr.) V torek popoldne se je prečastiti P. general odpeljal proti Dunaju in se verne nadalje skoz Tirole v Rim.

Ljubljana. (V prid mladini.) Omenili smo že o svojem času, da posebno društvo hoče v Ljubljani zidati zavetišče in vzgojišče za zapuščeno ali zanemarjeno moško mladino. Varstvo za to zelo potrebno napravo je prejel svitli nadvojvoda Franc Ferdinand-Este. To daje novo upanje, da bode delo z Božjo pomočjo napredovalo.

Duhovske premembe. Čč. sem. duhovna Ignacij Nadrah in J. Rihtarič pojmeta v službo, prvi za kapl. v Metliki, drugi enako v Mokronovo. Č. g. A. Mali gre iz Naklega za župn. upravitelja v Javor pod Ljublj. Č. g. J. Bezeljak iz Starega terga pri Ložu za kapl. v Bohinsko Bistrico, in na njegovo mesto č. g. Stanislav Peharec, sem. duhoven.

Duhovske premembe v Lavantinski škofiji. Č. g. J. Novak župnik videmski, je postal adm. za dek. Brežice. Č. g. Jož. Mesiček pa provizor v Brežicah. Č. g. Ant. Pintarič gre za kapl. v Makole. Č. g. Jož. Jodelj z Vojnika na Vranksko. Č. g. J. Pernat ostane v Št. Juriju. — Razpisana je mestna župnija Brežice.

† Umerl je 27. t. m. znani mizarski mojster in hišnik Jožef Regali in bil 29. t. m. popoldne pokopan. Bog mu daj večni mir!

Za Cíborij k M. D. na Brezji: Iz Idrije J. V. 1 gld. 50 kr. — Gospa B. iz Ljubljane v zahvalo za dobljeno zdravje dva uhančka. — J. K. za cerkev na Brezji 25 gld. — Č. g. Krištofič 1 gld. — Iz Idrije 4 gld. v tolarjih za srečo na duši in na telesu, — zlati uhani, zlat perstan in nekaj srebernine za srečno zadnjo uro. — Rudarjeva vdova dva poročna perstana in zlata zapona z uhani, da naj mili Jezus na prošnjo ljube Matere Božje na Brezjah nji in njenim otročičem dodeli ljubo zdravje in pravo pamet. Vse po č. g. L. Picigasu. — Spoštovana Helena Babnik iz Ljubljane 1 vel. tol. za zdravje in blagoslov Božji v rodovini. —

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa bode v samostanski cerkvi pri gg. Uršulinkah obhajala svojo redno mesečno pobožnost prihodnji četertek dné 7. junija. Zjutraj ob 4ih bo perva sv. maša, ob 5ih bo slovenska pridiga, potem sv. maša z blagoslovoma za žive in mertve ude bratovščine in sicer zaradi praznovanja osmine pri oltarju presv. Jezusovega Serca. Pri slovesnosti je skupno sv. obhajilo.

V Požun odide nemudoma č. P. Emil Volbert, ki je z zelo velikim vspehom imel majnikove govore v stoljni cerkvi, in verne se zdajci od onod č. P. Vid Loinger, ki je v Požunu z enako vnemo imel šmarnične govore. Prav veselo je, da v vseh cerkvah je bila majnikova pobožnost prav obilno obiskovana.

Katoliška družba ima prihodnji torek, 5. junija, na Rožniku sv. mašo za žive in umerle družbenike zjutraj ob 5ih z darovanjem za uboge podpirane od Vincencijeve družbe.

Zahvala. Prosim v cenjenem listu „Zgod. Danici“ to razglasiti, da ljudje spoznajo dobroto Božjo!

V naši vasi imeli so osepnice. Ljudje so bili v velikem strahu. Da bi me bolezen ne obiskala, priporočim se Mariji M. B., da bi me rešila in obljubim to v „Zg. Danici“ razglasiti. Bog me je uslišal — zdrav sem. (Podpis nejasen, — p. Gmunden.)

Bolnišnica za pijance? V Ameriki se vse dobí, česar drugje ni! Tamo nekje v deržavi Mičigánski so skovali postavo, po kateri naj pijanstvo velja za bolezen. Pijanštvo bi se torej več ne kaznovalo z zaporom ali denarom, kakor doslej, temveč zidale bi se za smerdlive pijance bolnišnice na katerih bi pijane vrane šnops izsmerčevale in potem se zopet v pivnice dervile in pile, če bi imele za kaj! Vendar iz te čudne pogače, blezo ne bo pijače, — kajti prišla je osnova pred višje sodnije in rekli so sodniki, da deržavna postavodaja nima nikake pravice božkati in mehkužiti kalivcev očitnega in zasebnega mirú. Tako se bodo pijanške žabe morale še nadalje le po lužah valjati in ne na mehkih posteljah.

Potreben bi pač bil za pijance „špital“, namreč naprava, v katero bi pod ključ devali pijance, jim dajali primérna dela, jih prisilili, da bi moral vsak po svoji zmožnosti vsaj toliko delati, da bi si hrano zaslužil. Skerbeti pa bi se moralo posebej za dušno zboljšanje, da bi ne bilo tistih nesrečnih smerti, vsled kterih se je silno hati tistega prežalostnega konca, da se spolnjujejo besede: „Pijanci ne bodo posedli Božjega kraljestva.“

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. J. A. 3 gld.

Za sc. Detinstvo: Borovnica 32 gld. — Iz Rudnika po č. g. župniku Greg. Šlibarji, 10 gld

Za brat. sc. Leopolda: Iz Rudnika, po čast. gosp. Greg. Šlibarji, 1 gld. 50 kr.

Za poškodovane s točo: Neim. 1 gld.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovana 1 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Matenje vasi 6 gld. 70 kr. —

Č. g. Jožef Lukanec 13 gld. 30 kr. — Iz Fare pri Kostelu 13 gld. 20 kr. — Z Vranje peči 23 gld. 35 kr. — Urška Ferjan 1 gld. — Z Zalega loga 16 gld. — Z Dóbrove pri Ljubljani 44 gld. 90 kr. — Z Gorič 6 gld. — S Kranjske gore 30 gld. — S Prežganj 12 gld. — Iz Dolenje vasi 20 gld. 50 kr. — Od Stare Cerkve pri Koširji 25 gld. — Z Ribnice 45 gld. 50 kr. — Iz Vrabc 10 gld. — Iz Šempetra pri Rakeku 19 gld. 16 kr. — Iz Št. Lamberta 9 gld. 70 kr. — Z Gornjega Tuhinja 31 gld. — S Št. Gregorija 14 gld. — Z Zalega polja 18 gld. —